

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 597/2017-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., Prievozská 14, Bratislava, zastúpenej Mgr. Michalom Bizoňom, advokátska kancelária BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 17 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na nezávislý a nestranný súd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 450/2016 z 13. decembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 97/2017 z 24. augusta 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2017 telefaxom a následne 29. novembra 2017 aj písomne v listinnej podobe doručená sťažnosť spoločnosti Ringier Axel Springer Slovakia, a. s., Prievozská 14, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, základného práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 4 ústavy a čl. 17 ods. 1 a 4 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na nezávislý a nestranný súd podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 450/2016 z 13. decembra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 97/2017 z 24. augusta 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľke ako odporkyňi bolo na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) vedené konanie pod sp. zn. 12 C 117/2011. Žalobcovia sa domáhali proti sťažovateľke ochrany svojich osobnostných práv. Neoprávnený zásah videli v uverejnení článku s názvom „**██████████** (35): *Jeho slepý otec je bezdomovec*“ 16. októbra 2009 v denníku Nový Čas a s názvom „*Český herec ██████████: Jeho otec je bezdomovec!*“ na internetovej stránke www.cas.sk. Sťažovateľka v sťažnosti opísala priebeh konaní pred všeobecnými súdmi a uviedla dôvody, pre ktoré namieta porušenie svojich označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu. Zásah do jej označených práv dôvodila tým, že podľa jej názoru rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo vydané zákonným sudcom, keďže sťažovateľka mala (a naďalej má) pochybnosti o zaujatosti sudkyne, ktorá v konaní rozhodla. Svoje tvrdenia oprela o výroky sudkyne vyslovené na pojednávaní 7. júna 2012

(výroky sťažovateľka v sťažnosti citovala), ktoré mali deklarovat' jej zaujatost' pre rozhodovanie v danom konaní.

Sťažovateľka taktiež namietala vykonané dokazovanie pred okresným súdom, keďže podľa jej názoru súd prvej inštancie pred a ani po vyhlásení dokazovania za skončené v skutočnosti žiadne dokazovanie nevykonal, ale iba formálne zapísal do zápisnice z pojednávania z 3. októbra 2014 vetu: „*Oboznamuje sa obsah spisu z č. l. 1 až 358.*“ Sťažovateľka zároveň podotkla, že potom, ako na pojednávaní 3. októbra 2014 predniesla záverečnú reč, očakávala, že súd prvej inštancie vykoná dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými oboma stranami sporu.

Krajský súd ako odvolací súd rozsudkom č. k. 5 Co 880/2014-479 z 29. septembra 2015 rozhodnutie okresného súdu v sťažovateľkou napadnutých častiach potvrdil. Na dovolanie sťažovateľky najvyšší súd ako dovolací súd uznesením z 18. októbra 2016 rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Po vrátení veci krajský súd napadnutým rozhodnutím rozhodnutie okresného súdu opätovne potvrdil. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím ďalšie dovolanie sťažovateľky odmietol.

3. Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

- „I. Základné právo obchodnej spoločnosti Ringier Axel Springer Slovakia, a. s. na:*
- súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd,*
 - právo vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd,*
 - spravodlivý proces a na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,*
 - slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 17 ods. 1, ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,*
- uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.08.2017, sp. zn. 3Cdo/97/2017, a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.12.2016, č. k. 5Co/450/2016-579, porušené boli.*

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.08.2017, sp. zn. 3Cdo/ 97/2017, a rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.12.2016, č. k. 5Co/ 450/2016-579, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.“

II.

4. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty

je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (I. ÚS 109/06).

7. Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku.

8. Podľa § 121 ods. 3 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

9. Podľa § 121 ods. 4 CSP ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

10. Podľa § 121 ods. 5 CSP lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

11. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

12. Poukazujúc na zásadu materiálnej ochrany ústavnosti reflektovanú v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namieta porušenie označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktoré podľa zistení ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 21. septembra 2017. Podľa už uvedených zákonných ustanovení upravujúcich

počítanie lehôt posledným dňom lehoty na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde bol 21. november 2017.

13. Dňa 20. novembra 2017, t. j. v rámci dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti, bola ústavnému súdu síce sťažnosť sťažovateľky doručená, avšak vzhľadom na to, že bola podaná telefaxom, nebolo ju možné zo strany ústavného súdu akceptovať. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 (§ 125 CSP) už totiž nie je možné písomné podanie uskutočniť telefaxom tak, ako to umožňovala predchádzajúca právna úprava, t. j. § 42 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, a je ho možné urobiť len v listinnej alebo elektronickej podobe. Elektronickým podaním sa rozumie podanie urobené elektronicou poštou prostredníctvom mailovej správy alebo prostredníctvom elektronických schránok podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, prípadne prostredníctvom elektronického formulára pre elektronické podanie sprístupneného v module elektronických formulárov (pozri ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. 448 s.).

14. Ústavnému súdu bola následne doručená sťažnosť sťažovateľky aj v listinnej podobe (poštou), avšak až 29. novembra 2017 (27. novembra 2017 bola sťažovateľkou odoslaná na poštovú prepravu, t. j. bola odovzdaná orgánu, ktorý mal povinnosť ju doručiť), t. j. už po uplynutí ustanovenej dvojmesačnej lehoty na jej podanie počítanej od právoplatnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu, teda bola podaná oneskorene.

15. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06).

16. Keďže sťažovateľke lehota na podanie ústavnej sťažnosti uplynula ešte pred jej podaním v listinnej podobe, ústavný súd túto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej oneskoreného podania.

17. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

18. Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Milana Lalička.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2017